

ΑΠΟΨΗ

Επαγγελματική αστική ευθύνη

Πέμπτη, 16 Απριλίου 2009 07:00

URL: <http://www.naftemporiki.gr/news/redirstory.asp?id=1653965>

Πρόκειται για ένα ιδιαίτερα σοβαρό θέμα που η ελληνική αγορά φαίνεται πως συνεχίζει να παραβλέπει. Επειδή το θέμα αυτό, ειδικά στην περίοδο οικονομικής κρίσης, αποκτά όλο και μεγαλύτερο ενδιαφέρον, κρίνεται σκόπιμο να γίνει σχετική αναφορά Στόχος, η ενημέρωση στις σύγχρονες εξελίξεις της ευρύτερης ευρωπαϊκής αγοράς, που επιβάλλουν νέες αρχές και απαιτήσεις στους διάφορους κλάδους Παροχής Υπηρεσιών.

Τα λάθη που πάντα υπάρχουν και μπορεί να βλάψουν, είναι ανθρώπινες αδυναμίες τις οποίες τόσο η κοινωνία όσο και ο Νομοθέτης αποδέχονται ως αστικό αδίκημα. Στη βάση αυτή, τα «λάθη πληρώνονται».

Η Επαγγελματική Ευθύνη είναι η ευθύνη που έχει ο κάθε ένας που παρέχει υπηρεσίες έναντι αμοιβής, να λειτουργεί αξιόπιστα, σύμφωνα με τους κανόνες της δεοντολογίας και της «Τέχνης και Επιστήμης», που διέπουν την αντίστοιχη επαγγελματική δραστηριότητα.

Ωστόσο, τα λάθη που πάντα υπάρχουν και μπορεί να βλάψουν, είναι ανθρώπινες αδυναμίες τις οποίες τόσο η κοινωνία όσο και ο Νομοθέτης αποδέχονται ως αστικό αδίκημα. Στη βάση αυτή, τα «λάθη πληρώνονται». Φτάνει να μην συνδέονται με σκόπιμο δόλο ή με αδικαιολόγητη βαρεία αμέλεια, που συνεπάγεται Ποινική Ευθύνη.

Το θέμα αφορά όλους τους επαγγελματίες όπως Αρχιτέκτονες, Μηχανικούς, Γιατρούς, Διαγνωστικά Κέντρα και Νοσοκομεία, Δικηγόρους, Συμβολαιογράφους, Ορκωτούς Ελεγκτές - Λογιστές, Ασφαλιστές, Ορκωτούς Εκτιμητές - Πραγματογνώμονες, Μεσίτες Αστικών Συμβάσεων, Συμβούλους Πληροφορικής, Φορείς Πιστοποίησης, Εργαστήρια, Συμβούλους Περιβάλλοντος κ.λπ.

Ασφάλιση Επαγγελματικής Ευθύνης

Η Ποινική Ευθύνη ανάγεται σε τιμωρία και δεν ασφαρίζεται. Απεναντίας, η Αστική Ευθύνη που σύμφωνα με το νόμο, ανάγεται στην υποχρέωση για αποζημίωση, ασφαρίζεται.

Συγκεκριμένα, με βάση το Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο, η Ασφαλιστική Εταιρεία αποζημιώνει τυχόν αξιώσεις για υλική ζημιά, σωματική βλάβη ή θάνατο, άμεση ή έμμεση χρηματική απώλεια, ηθική βλάβη κ.λπ. που βαραίνουν τον Ασφαλισμένο Επαγγελματία λόγω εξ αμελείας λάθους ή παράλειψης από την πλευρά του.

Βέβαια στην Ελλάδα δεν «ακούμε» για συμβάντα που να αναφέρονται ως Επαγγελματική Αστική Ευθύνη. Όμως το «δεν ακούμε» δεν σημαίνει πως δεν υπάρχουν περιπτώσεις όπου διάφοροι επαγγελματίες (Φυσικά Πρόσωπα ή Επιχειρήσεις) ακόμη και σκόπιμα ή κακόβουλα, φέρονται υπόλογοι για τυχόν λάθη ή παραλείψεις τους. Εξάλλου, γιατί να ακούγονται και να δημοσιοποιούνται; Ακούγονται μόνον ακραίες περιπτώσεις όπου είτε αυτεπάγγελα παρεμβαίνει ο Εισαγγελέας ή σκόπιμα προκαλούν το ενδιαφέρον των δημοσιογράφων και των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

Ο δεύτερος λόγος που «δεν ακούμε» είναι ακριβώς γιατί αρχίζει να δημιουργείται «κουλούρα» γύρω από το θέμα της Επαγγελματικής Ευθύνης και αντίστοιχα της Ασφάλισής της, οπότε καλλιεργείται ο σύγχρονος τρόπος διευθέτησης αστικών αξιώσεων χωρίς την ψυχική και υλική φθορά των δικαστικών αγώνων, καταστάσεων που εκθέτουν ανθρώπους ή καταστρέφουν επαγγελματίες.

Σωστά και αξιόπιστα ασφαλιστήρια

Δυστυχώς στην Ελλάδα ο ρόλος της Ασφάλισης Αστικής Ευθύνης έχει παρεξηγηθεί, αφού οι περισσότερες των σοβαρών περιπτώσεων -ακόμη και όταν υπάρχει ασφάλιση- κατά κανόνα οδηγούνται στα δικαστήρια. Κάτι το οποίο δυσφημεί το θεσμό της Ασφάλισης.

Όπου υπάρχει και λειτουργεί ορθολογικά ο θεσμός της ασφάλισης Επαγγελματικής Ευθύνης, η Ασφαλιστική Εταιρεία αναλαμβάνει η ίδια τη διευθέτηση της διαφοράς. Εφόσον κρίνει ότι ο ασφαλισμένος ευθύνεται πραγματικά τότε προχωρεί στη διευθέτηση της ζημιάς με φιλικό διακανονισμό πριν η υπόθεση φτάσει στα δικαστήρια.

Και πρέπει να τονίσουμε ότι τα «σωστά» Ασφαλιστήρια Επαγγελματικής Αστικής Ευθύνης παρέχουν κατά βάση στον Ασφαλισμένο νομική και τεχνική υποστήριξη για την απόκρουση της αγωγής και στη συνέχεια διευθέτηση της εις βάρος του αξίωσης αποζημίωσης εφόσον υπάρχει υπαιτιότητά του.

«Σωστά» Ασφαλιστήρια δεν είναι αυτά που ο περισσότερος κόσμος, ιδιαίτερα στη χώρα μας, έχει στο νου του όταν ακούει για Ασφάλιση και για Ασφαλιστικές Εταιρείες. Είναι το «έλλειμμα αξιοπιστίας» που δυστυχώς φαίνεται πως χαρακτηρίζει τον κλάδο. Είναι αυτό που κάποιοι αποκαλούν συμβόλαια «για τα μάτια», συμβόλαια με «ψιλά γράμματα», με απαράδεκτες εξαιρέσεις ή και καταχρηστικούς όρους που στην πράξη αναιρούν το σκοπό της ασφάλισης και δεν αποζημιώνουν ή αποζημιώνουν «εκβιαστικά» ή κατόπιν «τελεσιδίκης δικαστικής απόφασης», ... μετά από κάποια «τέρμιν»!

Όλοι γνωρίζουμε πως λειτουργεί το σύστημα στη χώρα μας και τί τάλαιπωρία σημαίνει το «προσφεύγω στα δικαστήρια για να βρω το δίκιο μου»! Ο αντικειμενικός ρόλος της Ασφάλισης Επαγγελματικής Αστικής Ευθύνης είναι να αποζημιώνει για λογαριασμό του Ασφαλισμένου με βάση όρους του Ασφαλιστηρίου και με τη συνδρομή νομικής πραγματογνωμοσύνης χωρίς προσφυγή στα δικαστήρια.

Επισημαίνεται ότι η νομική πραγματογνωμοσύνη παίζει το ρόλο του δικαστή και στοχεύει σε μια δίκαια αποζημίωση με βάση τους όρους του Ασφαλιστηρίου, τις προβλέψεις του Νόμου και την ευρύτερη διεθνή νομολογία που έχει συσσωρευτεί εδώ και χρόνια. Ας μην ξεχνάμε πως η Ασφάλιση λειτουργεί μέσω του θεσμού της αντασφάλισης.

Αυτό σημαίνει πως είναι μια διεθνοποιημένη διαδικασία η οποία στην πράξη ακολουθεί ενιαίους κανόνες δικαίου, τόσο στη διατύπωση όσο και στην ερμηνεία των όρων του Ασφαλιστηρίου. Ένα άρτιο και πλήρες Ασφαλιστήριο εκδιδόμενο από μια αξιόπιστη Ασφαλιστική Εταιρεία και υποστηριζόμενο από αξιόπιστους διαμεσολαβούντες ασφαλιστές, δεν υπάρχει λόγος να μην αποζημιώνει.

Οι σύγχρονες εξελίξεις

Με τον «αναγκαστικό», κατά κάποιον τρόπο, εκσυγχρονισμό της αγοράς λόγω ευρωπαϊκής νομοθεσίας, η Ασφάλιση Επαγγελματικής Αστικής Ευθύνης είναι μια διαδικασία σε εξέλιξη που μοιραία θα συμβάλλει και στην σταδιακή εξυγίανση της αγοράς.

Θα πρέπει να γνωρίζουμε πως είναι σε εκκρεμότητα η ενσωμάτωση στην εγχώρια νομοθεσία (προθεσμία μέχρι 28 Δεκεμβρίου 2009), της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2006/123/ΕΚ σχετικά με την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών στην ευρωπαϊκή αγορά.

Είναι προφανές πως μια τέτοια εξέλιξη διαμορφώνει νέες συνθήκες σε ό,τι αφορά την προστασία του Καταναλωτή και του ελεύθερου Ανταγωνισμού. Ταυτόχρονα όμως δημιουργεί ένα νέο πλαίσιο «έντασης κινδύνων και ευθυνών» για τους επαγγελματίες, που καθιστά την Ασφάλιση πραγματική ανάγκη.

Επί της ουσίας, η εμπέδωση της ασφάλισης από το ελληνικό σύστημα είναι θέμα αντανάκλαστικών του στα ερεθίσματα από το ευρύτερο πολιτικό-κοινωνικό σύστημα στο οποίο ανήκουμε ως χώρα. Ας μην ξεχνάμε ότι εκτός από τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες και τους Νόμους του Κράτους, υπάρχουν και οι Νόμοι της Αγοράς, που μπορούν καμιά φορά να αποδειχθούν αμείλικτοι για τον παρανομούντα. Οι εξελίξεις και ο ανταγωνισμός στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της παγκοσμιοποίησης της οικονομίας, δίνουν μεγάλο προβάδισμα στους Νόμους της Αγοράς. Ιδιαίτερα σε περιόδους οικονομικής κρίσης, οι Νόμοι αυτοί αποκτούν σημαντική βαρύτητα.

Στη χώρα μας κρίνοντας από τους Πελάτες μας και από τις «επισκέψεις» για σχετική ενημέρωση μέσω της ιστοσελίδας μας www.qkoutinas.gr, οι προνοητικοί και «νοικοκυραίοι» επαγγελματίες, φροντίζουν για τη «θωράκισή» τους.

Υπάρχουν όμως πάντα και οι ολιγωρίες, και οι υπεκφυγές και οι «κουτοπονηριές» ακόμη και όταν ο Νόμος υποχρεώνει κάποια ελάχιστη ασφαλιστική κάλυψη. Ωστόσο, το θέμα είναι καθαρά ζήτημα ενημέρωσης προκειμένου η Ασφάλιση να προκύψει ως συνειδητή επαγγελματική επιλογή και δόκιμη επιχειρηματική «επένδυση».

Μιλώντας αντικειμενικά, η Ασφάλιση αντιπροσωπεύει μια σχετικά πολύ μικρή λειτουργική δαπάνη. Για να είμαστε πιο ακριβείς, η ασφάλιση δεν είναι παρά μιας μορφής «μόχλευση» (leverage). Στην πραγματικότητα, ο ασφαλισμένος επαγγελματίας / επιχειρηματίας, καταβάλλοντας ένα συγκριτικά μικρό ποσόν -το ασφαλιστρο- έχει στη διάθεσή του -«αγοράζει»- ένα κατά πολύ μεγαλύτερο ποσόν -το ασφαλισμένο κεφάλαιο- όταν το χρειαστεί. Το κόστος της ασφάλισης μπορεί να αποβεί πολύ μεγάλο όταν αυτή αποδειχθεί ότι δεν καλύπτει κάποια ζημιά/ αξίωση ή καλύπτει μόνο εν μέρει. Δυστυχώς υπάρχουν και τέτοιες περιπτώσεις.

Αν όντως η Ασφάλιση είναι πολύ δαπανηρή και αμφίβολης αξίας, δεν θα είχε καθιερωθεί σε όλες τις προηγμένες χώρες ως απαραίτητο στοιχείο της καθημερινής κοινωνικής ζωής και της σύγχρονης επιχειρηματικότητας. Πόσο μάλλον στις δύσκολες εποχές.

Υπάρχει βέβαια η αντίληψη σε ορισμένους ότι «Δεν χρειαζόμαστε ασφάλιση. Αν μας τύχει μια ζημιά έχουμε την οικονομική ευχέρεια να την καλύψουμε από μόνοι μας». Η αντίληψη αυτή είναι λάθος. Γιατί με απλούς υπολογισμούς αποδεικνύεται ότι το κόστος κάλυψης μιας πιθανής ζημιάς «εξ ιδίων» είναι ασύγκριτα πολλαπλάσιο από το κόστος της ασφάλισης. Σε περιόδους όμως οικονομικής δυσπραγίας αυτή η «ευχέρεια» δεν υπάρχει και μια ενδεχόμενη ζημιά μπορεί να είναι καταστροφική για τον επαγγελματία / την επιχείρηση.

Ακόμη, η Επαγγελματική Αστική Ευθύνη δεν είναι όπως π.χ. η φωτιά για τον κίνδυνο της οποίας θα μπορούσε να πει κανείς ότι «έχουμε πάρει όλα τα αναγκαία μέσα πρόληψης και καταστολής, οπότε δεν χρειαζόμαστε ασφάλιση». Ο κάθε Επαγγελματίας όπως Μηχανικός - Μελετητής, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής, Πραγματογνώμονας, Δικηγόρος, Γιατρός, Φορέας Πιστοποίησης, Εργαστήριο ελέγχου τροφίμων και κάθε Σύμβουλος είναι εκτεθειμένος ανά πάσα στιγμή να δεχθεί έστω και αναίτια ή κακόβουλα, αγωγή αποζημίωσης για βλάβη που απορρέει από την αστική ευθύνη του.

Είναι γνωστό πως η διευθέτηση παρόμοιων περιπτώσεων είναι μια επίπονη διαδικασία με «μακριά ουρά»! Και μόνο το κόστος απόκρουσης μιας τέτοιας αγωγής μπορεί να κάμψει οικονομικά τον επαγγελματία. Πόσο μάλλον η αποζημίωση που θα κληθεί να καταβάλλει.

Γιατί, αντίθετα με τις υλικές ζημιές π.χ. από φωτιά ή από αυτοκινητικό ατύχημα των οποίων το κόστος μπορεί να υπολογιστεί αντικειμενικά, η φύση και το ύψος της αποζημίωσης για επαγγελματική ευθύνη έχει πολλές υποκειμενικές

παραμέτρους ή καθορίζεται κατά την κρίση του δικαστηρίου.

Η σωστή ασφάλιση για Επαγγελματική Αστική Ευθύνη όντως θωρακίζει τον επαγγελματία. Οι εξελίξεις δείχνουν το δρόμο και πιέζουν. Είναι ανάγκη να δούμε τα πράγματα αντικειμενικά, με τη δέουσα ευρύτητα και στη χώρα μας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΤΙΝΑΣ

Ο κ. Κουτίνας είναι Μηχανικός του ΕΜΠ και της σχολής ENSPM Γαλλίας. Μετά από θητεία μηχανικού, δραστηριοποιείται στο χώρο των Ασφαλίσεων. Εργάστηκε αρχικά ως underwriter σε Πολυεθνικό Ασφαλιστικό Όμιλο. Σήμερα είναι πρόεδρος & διευθύνων σύμβουλος της «Γ.ΚΟΥΤΙΝΑΣ Α.Ε. - Μεσίτες Ασφαλίσεων & Αντασφαλίσεων». Αναπτύσσει δράση στον κλάδο Ασφάλισης Επαγγελματικής Ευθύνης ως Εξουσιοδοτημένος Ανταποκριτής των Lloyd's του Λονδίνου (www.gkoutinas.gr).

© 1996 - 2011, Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ - Π. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ & ΣΙΑ Α.Ε. - ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή κατά παράφραση ή διασκευή απόδοση του περιεχομένου του παρόντος web site με οποιονδήποτε τρόπο, ηλεκτρονικό, μηχανικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη. Νόμος 2121/1993 και κανόνες Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν στην Ελλάδα.